

ICS

ADVISEURS

Koraal wonen
leren
werken

Librēon

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Zundert

Opdrachtgever
Gemeente Zundert

Datum
3 december 2024

Referentienummer
2240077/20241203/FMOD

Auteur(s)
Onno Damen, Tijmen Bruil en Florine
Meijering

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5		
1.1 Aanleiding	5		
1.2 Plan van aanpak	5		
1.3 Status IHP	6		
2. Algemene kaders voor het IHP	7		
2.1 Wettelijke zorgplicht	7		
2.2 Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	8		
3. Kwaliteitskader	9		
3.1 Staand beleid gemeente Zundert	10		
3.2 Onderwijs en samenwerken	10		
3.3 Visie op huisvesting	16		
3.4 Duurzaamheid	18		
3.5 Type maatregelen	22		
4. Onderwijshuisvesting in Zundert	23		
4.1 Leerlingenprognose	26		
4.2 Ruimtesaldo	27		
4.3 Scenario's per kern	28		
4.3.1 Kern: Zundert	28		
4.3.2 Kern: Klein-Zundert	30		
4.3.3 Kern: Wernhout	31		
		4.3.4 Kern: Achtmaal	31
		4.3.5 Kern: Rijsbergen	32
		5. Financiële kaders en werkwijze	34
		5.1 Uitgangspunten	34
		5.2 Investering schoolbesturen	35
		5.3 Totale investering IHP	35
		5.4 Fasering	35
		5.5 Lopende projecten	35
		5.6 Stopjaren	36
		6. Slotsom en werkafspraken	37
		6.1 Slotsom	37
		6.2 Aanbevelingen	37

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICS Adviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICS Adviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICS Adviseurs B.V., gedeponereerd bij de Rechtbank Overijssel onder nummer 9/2021, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICS Adviseurs B.V.

Nieuwbouw

Nieuw te realiseren gebouw of vervangend gebouw, uitgaande van een technische levensduur van minstens 40 jaar.

Renovatie

Renovatie wordt vooruitlopend op het aanstaande wetsvoorstel in dit IHP aangemerkt als een voorziening in de huisvesting. Voorwaarde is dat er sprake is van een verlenging van de levensduur van een gebouw met ten minste 20 jaar. De gemeente neemt de verantwoordelijkheid voor de benodigde investering, wanneer het schoolbestuur voldoet aan haar verantwoordelijkheid voor het onderhoud. Conform wetsvoorstel krijgt renovatie op termijn ook een formele status.

In stand houden

Binnen de wetgeving voor onderwijshuisvesting zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen. Dit betreft o.a. schoonmaak, beheer, energielasten, functionele aanpassingen en (groot)onderhoud. Wanneer er geen maatregel toegepast wordt, zoals nieuwbouw of renovatie, wordt er gesproken over in stand houden.

Groot onderhoud

Bij het uitvoeren van groot onderhoud worden gebouwdelen onderhouden of vervangen om de functionaliteit en technische staat van het gebouw in stand te houden. Bij groot onderhoud ligt enkel de focus op het in stand houden van het gebouw, bij renovatie worden aanpassingen gedaan om het gebouw te laten voldoen aan moderne kwaliteitsstandaarden.

Kindcentrum (KC)

Een kindcentrum (KC) is een educatieve voorziening voor kinderen, waarbinnen in ieder geval voorschool en basisonderwijs worden aangeboden. Binnen een KC wordt inhoudelijk en organisatorisch samengewerkt tussen opvang en onderwijs ten behoeve van een doorgaande leerlijn.

Integraal kindcentrum (IKC)

Een integraal kindcentrum (IKC) is een voorziening waar in ieder geval onderwijs en kinderopvang integraal en als een logisch geheel zijn samengebracht als ware het één organisatie. Deze werken onder één aansturing structureel samen. De keuze om een integraal kindcentrum te zijn ligt bij het schoolbestuur en de kinderopvang.

Buitenschoolse opvang (BSO)

Buitenschoolse opvang is een voorziening voor de opvang van schoolgaande kinderen buiten onderwijstijd.

Kinderdagverblijf (KDV)

Een kinderdagverblijf is een voorziening voor de professionele opvang van kinderen die gezien hun leeftijd nog niet naar school gaan (0-4 jaar). Het is een brede verzamelterm voor opvang voor baby's en peuters. De traditionele peuterspeelzaal betreft ook een vorm van een kinderdagverblijf.

Multifunctionele accommodatie (MFA)

Een multifunctionele accommodatie is een gebouw waarin meerdere (maatschappelijke) functies samen gehuisvest zijn. Dit is vaak een combinatie van onderwijs, opvang, sport, cultuur, welzijn en zorgfuncties.

Primair onderwijs (PO)

Het primair onderwijs is een overkoepelende term voor het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs.

Voortgezet onderwijs (VO)

Het voortgezet onderwijs bestaat uit het praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo. Dit onderwijs is opvolgend aan het basisonderwijs.

(Voortgezet) speciaal onderwijs ((V)SO)

Het (voortgezet) speciaal onderwijs biedt onderwijs aan leerlingen met noodzaak aan specialistische ondersteuning en is onderverdeeld in het speciaal onderwijs (SO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Ruimtesaldo

ADVISEURS

De gemeentelijke Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs schrijft een normatieve ruimtebehoefte voor, oftewel hoeveel ruimte een school nodig heeft. Het verschil tussen de beschikbare ruimte en de normatieve ruimtebehoefte is het ruimtesaldo.

Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO)

De Jeugdwet en de wet op het passend onderwijs stellen het OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) verplicht als overleg tussen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en gemeentebestuurders binnen een regio. Het OOGO stemt onder andere de samenwerking van onderwijs en door gemeenten gefinancierde hulp af.

Lokale Educatieve Agenda (LEA)

De Lokale Educatieve Agenda is geïntroduceerd als een instrument om het lokaal onderwijsbeleid vorm en inhoud te geven na de wetwijzigingen in het onderwijs(achterstanden)beleid in 2006. Het is een instrument voor gemeenten, schoolbesturen en overige partners om in 'nieuwe verhoudingen' (meer gelijkwaardige verhoudingen) tot gezamenlijke afspraken te komen over het onderwijs- en jeugdbeleid.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Zundert wil graag een actueel Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Dit IHP is een actualisatie op het bestaande IHP Zundert uit 2019. Het IHP is het document over de toekomst van de onderwijshuisvesting. Het gaat over de lange termijn en de strategische afspraken, die de gemeente en de schoolbesturen, die in de gemeente Zundert actief zijn, met elkaar maken. Dit IHP omvat de ambities en ontwikkelingen voor de komende periode op het gebied van onderwijshuisvesting. Door nu een IHP te ontwikkelen, lopen de gemeente en schoolbesturen vooruit op een aantal landelijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting:

- De mogelijke wettelijke verankering van de begrippen IHP en renovatie (naar aanleiding van het voorstel van de VNG, VO-Raad en PO-Raad);
- De eis dat alle nieuwe gebouwen in Nederland vanaf juli 2020 bijna energie neutraal (BENG) dienen te zijn en in 2050 Energie neutraal (ENG);
- De toenemende maatschappelijke verwachtingen, die gesteld worden aan de kwaliteit van het onderwijs (functionaliteit).

De doelstelling van dit IHP is om voor langere tijd inzichtelijk te maken welke stappen we willen zetten voor onderwijshuisvesting. Zo weten alle partijen waar ze aan toe zijn en op welk moment. Dit is belangrijk ook vanuit financieel oogpunt, omdat de komende jaren flinke investeringen nodig zijn die goed verantwoord en gepland moeten worden.

1.2 Plan van aanpak

Een belangrijk uitgangspunt voor het IHP is dat het een gezamenlijk plan is van de schoolbesturen en de gemeente. Betrokkenheid van en draagvlak bij de schoolbesturen vormt de basis voor de aanpak. De schoolbesturen zijn betrokken bij het IHP-proces door het participeren in een aantal gezamenlijke bijeenkomsten. Hierin zijn informatie, inzichten en standpunten onderling gedeeld om zo tot een samenhangend en gedragen plan te komen.

▪ **Visie op onderwijs en huisvesting**

Om uiteindelijk tot plannen te kunnen komen, wordt eerst de vraag beantwoord wat de gemeente en de schoolbesturen met hun onderwijshuisvesting beogen. Thema's als aanbod, krimp en groei, gezondheid, duurzaamheid en investeren in kinderopvang zijn behandeld in werksessies. Hierin werd dieper in gegaan op de visie die de gemeente en schoolbesturen al hadden opgesteld.

▪ **Situatieschets per kern en scenariovorming**

Aan de hand van de basisinformatie en het inzicht in de vooraf benoemde knelpunten en ontwikkelingen, is een situatieschets gemaakt van de gemeente Zundert in de vorm van een zogenaamde factsheet. Deze factsheet geeft de knelpunten én kansen per kern in een visualisatie weer. Tijdens de werksessies is per school(gebouw) stilgestaan bij mogelijke ontwikkelrichtingen, samenwerking & clustering en karakteristieken van het onderwijs en/of huisvesting inclusief opvang. Hieruit zijn verschillende scenario's naar voren gekomen.

▪ **Prioritering en oplossingsrichting**

Op basis van de scenario's is een prioritering ontstaan met schoolgebouwen die binnen het IHP, in verschillende fasen, om een ingreep vragen. De basisinformatie uit de factsheets, de situatieschets per kern en de prioritering vormen de input voor de oplossingsrichting. De oplossingsrichting is erop gericht de geconstateerde knelpunten op te lossen en de geformuleerde ambities te realiseren.

▪ **Financiële vertaling oplossingsrichting**

Voor de oplossingsrichting worden de investeringskosten in beeld gebracht. Op basis hiervan kan vervolgens door de gemeente de consequentie voor de meerjarenbegroting inzichtelijk worden gemaakt.

▪ **Rapportage IHP**

De situatieschets per kern, de gezamenlijke ambities en afspraken, oplossingsrichtingen en de scenario's, inclusief financiële vertaling, zijn vastgelegd in het voorliggende rapport. In deze rapportage is tevens voor elke schoollocatie een voorstel opgenomen voor de toekomstige huisvesting.

1.3 Status IHP

Dit IHP is in overleg tussen gemeente en schoolbesturen tot stand gekomen. Het IHP vormt daarnaast een perspectief om alle besluiten rond investeringen in huisvesting de komende jaren op te toetsen en kan iedere vier jaar worden geactualiseerd. Het IHP is als het ware een koersdocument en geen blauwdruk. Op deze manier blijft flexibiliteit (beargumenteerd) behouden.

De projecten die uit het IHP voortkomen worden vooralsnog niet financieel verankerd in de gemeentelijke begroting. De aanvraagprocedure voor het uitvoeren van projecten zal gehanteerd blijven waarbij schoolbesturen jaarlijks een aanvraag indienen voor een voorziening in het kader van onderwijshuisvesting. Het IHP is een ambitiesdocument.

NB: stel dat de gemeente geen investering in onderwijshuisvesting doet, dan zijn schoolbesturen (en opvangorganisaties) vanuit hun exploitatieverantwoordelijkheid genoodzaakt bestaande gebouwen langer te exploiteren. Dit is een belangrijk gegeven om mee te wegen in de besluitvorming. Mede omdat zowel de gemeente als de schoolbesturen beschikken over maatschappelijke middelen.

2. Algemene kaders voor het IHP

2.1 Wettelijke zorgplicht

De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende en kwalitatief goede huisvesting voor het onderwijs. De zorgplicht is verankerd in de Wet op het primair onderwijs (WPO), de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de Wet op expertisecentra (WEC).

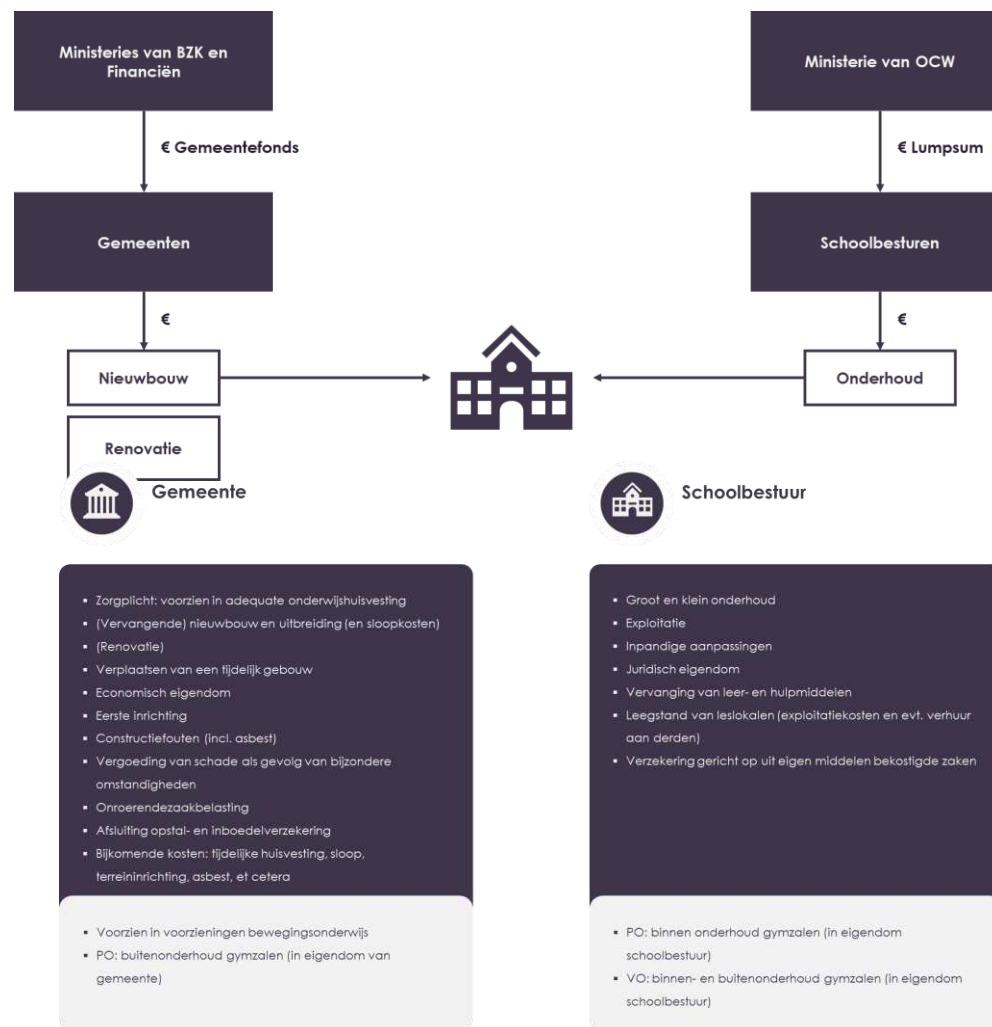
De gemeente heeft een zorgplicht voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, eerste inrichting en onderwijsleerpakketten, herstel van constructiefouten en herstel en vervanging bij schade door bijzondere omstandigheden. Gemeenten ontvangen via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds van het Rijk financiële middelen om te kunnen voldoen aan deze zorgplicht. De gemeente is vrij om deze middelen naar eigen inzicht te besteden en weegt daarvoor de investeringen in onderwijshuisvesting af tegen haar andere taken en verantwoordelijkheden.

De schoolbesturen gaan over de inhoud van het onderwijs en zijn verantwoordelijk voor onderhoud, aanpassingen, exploitatie en beheer van de onderwijshuisvesting. Hiervoor ontvangen zij middelen van het Rijk, een zogenaamde lumpsum-vergoeding, bestaande uit een component per leerling en een component per school.

In nevenstaande figuur zijn de verantwoordelijkheden samengevat.

Schoolpleinen

Voor het schoolplein geldt minimaal 5 m² speelterrein per leerling PO, waarvan ten minste 2 m² onverhard (stedelijke omgeving kan afwijken). Voor het VO geldt minimaal 0,8 m² per leerling (maximum van 600 m² totaal in een stedelijke omgeving)¹.

¹ Bron: Kwaliteitskader onderwijshuisvesting, Ruimte-OK, versie 2024-06, paragraaf B.5 buitenspeel- buitenruimte

2.2 Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

De *Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Zundert 2015*² biedt het juridische kader. Dit IHP is daarop de verbijzondering in relatie tot de businesscases en beschikbaar stellen van kredieten.

² De verordening wordt later geactualiseerd op basis van dit IHP.

ICS

ADVISEURS

3. Kwaliteitskader

3.1 Staand beleid gemeente Zundert

In het programma “Sociaal en vitaal Zundert³” staat het onderwerp goede onderwijshuisvesting op de agenda als belangrijk speerpunt. Dit hangt samen met een aantrekkelijk en ondernemend Zundert. Dit draagt bij aan een inclusievere samenleving.

In de onderwijsvisie ‘De doorgaande Ontwikkeling’ staat het uitgangspunt benoemd dat een zo optimaal mogelijke doorgaande ontwikkeling van 0-12/14 jaar wordt gerealiseerd met een KC (Kindcentrum). Het is een opvoedings-/onderwijsconcept gericht op inhoudelijke samenwerking van kinderopvang/peuterwerk en onderwijs en onderstaande partners zoals het CJG, consultatiebureau en jongerenwerk met gezamenlijke en daarvoor geschikte huisvesting.

3.2 Onderwijs en samenwerken

De gemeente Zundert bestaat uit vijf kernen, te weten Zundert, Klein-Zundert, Rijsbergen, Wernhout en Achtmaal.

Primair onderwijs

Binnen de gemeente Zundert zijn in totaal 6 scholen in het primair onderwijs te vinden. In iedere kern is minimaal één onderwijsvoorziening. De kern Zundert beschikt over 2 scholen die gaan fuseren tot één kindcentrum zodra de nieuwbouw van het kindcentrum gerealiseerd is. De kernen Klein-Zundert, Rijsbergen, Wernhout en Achtmaal beschikken over één school in het primair onderwijs.

Voortgezet onderwijs

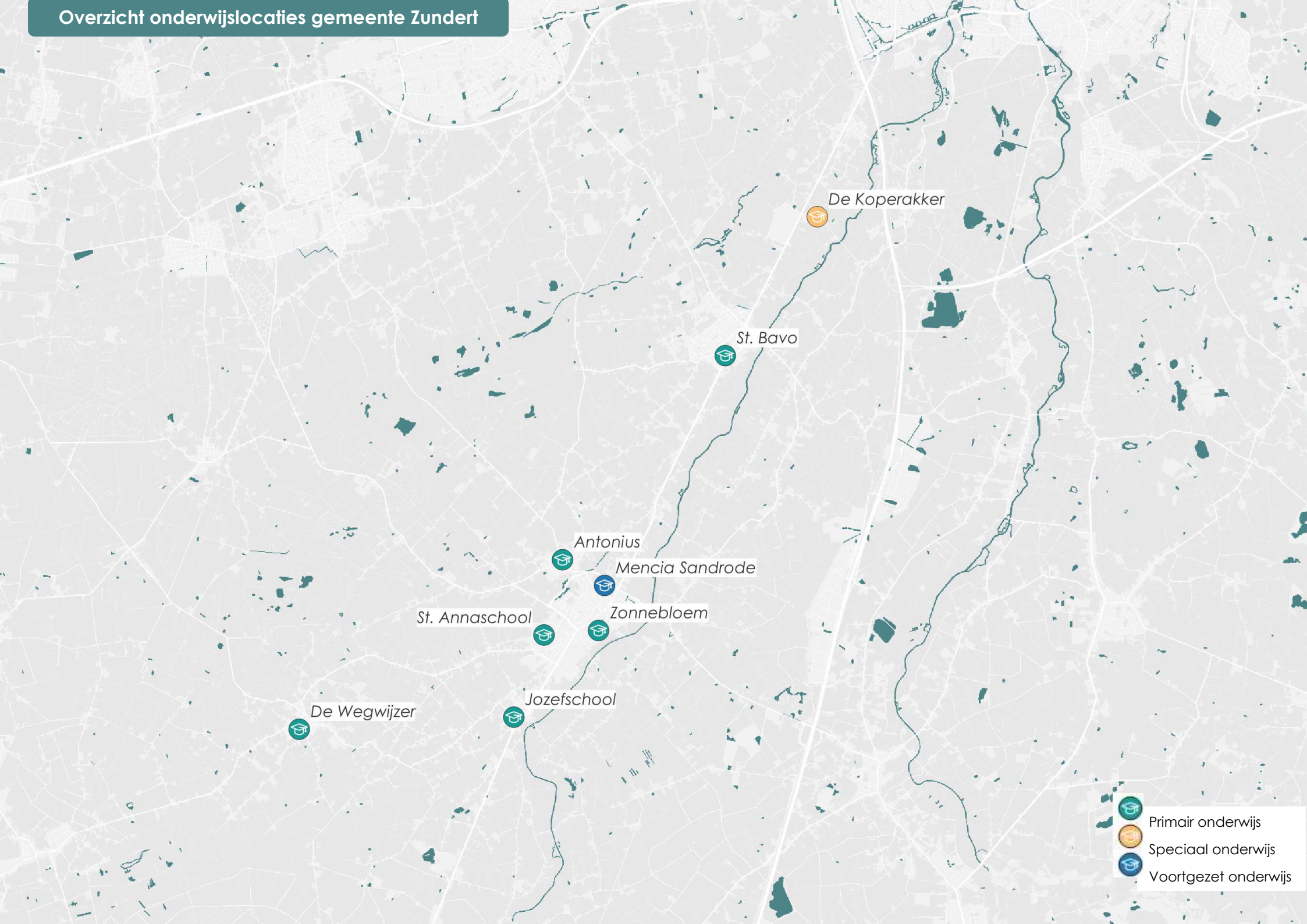
Binnen de gemeente Zundert is één school voor voortgezet onderwijs. Het Mencia Sandrode ligt in de kern Zundert. De meeste leerlingen zijn afkomstig uit de gemeente Zundert.

Speciaal onderwijs

Binnen de gemeente Zundert is één school voor speciaal onderwijs. In de kern Rijsbergen is De Koperakker gelegen. De school biedt onderwijs voor leerlingen van 4 tot 13 jaar oud met gedrags- of psychiatrische problemen. Deze school heeft een regiodekkende functie, waarvan een klein deel uit de gemeente Zundert komt.

³ Programma Sociaal en vitaal Zundert 2023-2036, opgesteld op 1 februari 2023

Overzicht onderwijslocaties gemeente Zundert

- Primair onderwijs
- Speciaal onderwijs
- Voortgezet onderwijs

Kindcentra

De schoolbesturen en de gemeente streven ernaar om een bereikbaar aanbod van kindvoorzieningen te blijven realiseren in kindcentra (KC).

In een kindcentrum werken onderwijs en opvang samen aan een stabiele, intellectuele, persoonlijke en sociale groei van kinderen van 0 – 12/14 jaar. Op basis van lokale behoeften en aanbod kan dit worden verbreed met zorg en/of ondersteuning voor kinderen en ouders. Het samenbrengen van meerdere voorzieningen op één locatie geeft de mogelijkheid om effectief en slim met de ruimte en elkaar expertise om te gaan. Door vanuit het kind en de inhoud te denken en samen te kijken naar de mogelijkheden, kunnen win-situaties tussen organisaties gecreëerd worden.

In een KC werken onderwijs en opvang⁴ samen aan een doorlopende lijn vanuit een gedeeld pedagogisch en didactisch concept. Nauwe samenwerking, gelijkwaardigheid als kindpartner (binnen de gestelde kaders) en vertrouwen tussen de betrokken partners is essentieel om de continuïteit in de samenwerking te waarborgen. De schoolbesturen bepalen zelf met wie ze deze samenwerking aan willen gaan. Een gezamenlijke koers kan niet slagen wanneer draagvlak bij een van de partners ontbreekt. Dit vindt bij voorkeur plaats in één gebouw of in de directe omgeving. Bij nieuwbouw is het streven naar een kindcentrum vanzelfsprekend en wordt tijdens de planvorming bekeken of er ook behoefte aan is. Het vroegtijdig maken van (inclusieve) plannen stelt in staat om het gebouw zodanig in te zetten, dat het samenwerking tussen onderwijs en partners faciliteert. Bij bestaande bouw worden de mogelijkheden bekeken.

Bovendien krijgt de kwaliteit van scholen een impuls. Het kindcentra heeft de mogelijkheid accenten te leggen die passen bij de ontwikkelbehoefte van het individuele kind. De maatschappelijke opbrengsten daarvan dragen op de lange termijn bij aan maatschappelijke vraagstukken zoals participatiebevordering en gezondheidsontwikkeling.

Multifunctionele accommodaties

⁴ Vanuit het speciaal onderwijs wordt niet standaard samengewerkt met kinderopvang partners maar juist met jeugdzorgpartners.

Een verdiepingsslag op het kindcentrum is een multifunctionele accommodatie. In een multifunctionele accommodatie komen diverse disciplines samen onder één dak, met als uitgangspunt dat deze disciplines ondersteunend aan elkaar zijn en in samenwerking opereren binnen deze multifunctionele accommodatie. Naast opvang werkt onderwijs hier samen met bijvoorbeeld een leerweg- of zorg ondersteunende partner binnen het gebouw.

Expertisecentrum speciaal onderwijs

In het verlengde van een kindcentrum voor regulier onderwijs bestaat ook het streven naar een expertisecentrum voor speciaal onderwijs. Waar opvang in het reguliere aanbod een belangrijke partner is, geldt voor het speciaal onderwijs dat er een intensieve samenwerking is tussen het onderwijs en een zorgpartner (zoals jeugdzorg). Met het aantrekken van een zorgpartner onder één dak is het mogelijk om behandelingen parallel aan het onderwijs uit te voeren in een voor het kind vertrouwde omgeving. De behandelingen vinden plaats op een locatie die niet enkel in het teken staat van zorg en ondersteuning. Het expertisecentrum staat in het teken van een prettig klimaat waar de leerling voor onderwijs en ondersteuning terecht kan.

Ondersteuning en zorg nabij het onderwijs leidt tot een actieve en preventieve behandelwijze.

Inclusiever onderwijs

Gemeente en schoolbesturen streven naar regulier onderwijs voor ieder kind waar mogelijk. Door het ontbreken van een ondersteunende functie op reguliere scholen zijn er onvoldoende mogelijkheden om een kind op de drempel van speciaal onderwijs te behouden voor het reguliere onderwijs. Door het actief te betrekken van een ondersteunende (zorg)functie binnen het reguliere onderwijs ontstaat de mogelijkheid om deze leerlingen aandacht te geven waarmee gestuurd kan worden op een regulier onderwijsprogramma.

Inclusiever onderwijs vindt plaats in een inclusievere en toegankelijke voorziening. Deze voorziening dient zowel fysieke als mentale ongemakken uit de weg te gaan. Fysiek wordt rekening gehouden met mindervaliden en voor de mentale drempelloosheid worden de verkeersstromen doordacht om een prettige doorgang door het gebouw te ondervinden.

Inclusiever en gedifferentieerd onderwijs vragen om meer ruimte

In het onderwijs zijn twee ontwikkelingen gaande die op gespannen voet staan met de normatieve vierkante meters. Het gaat dan om het passend onderwijs en het streven om te komen tot meer inclusief onderwijs. Daarnaast ontwikkelt het onderwijs zich ook naar andere onderwijsconcepten met meer gepersonaliseerde werkwijze van het toekomstige onderwijs. Beide ontwikkelingen hebben invloed op de ruimtebehoefte en -vraag vanuit het onderwijs. Het gaat dan om meer diversiteit aan werkplekken én meer spreekruimten. Dit om zo meer ruimte te geven aan begeleiding/ondersteuning (bijvoorbeeld vanuit school en/of jeugdhulp), maar ook dat kinderen kunnen leren op de plek die bij de leerling/activiteit past (bijvoorbeeld in stilte of in groepsverband samenwerken aan een project).

In dit IHP wordt het mogelijk gemaakt om extra vierkante meters bovenop de norm te ontvangen. Dit kan enkel door bij een project beargumenteerd te onderbouwen waarvoor die meters benodigd zijn en hoeveel meters daarvoor nodig zijn. Daarnaast worden er ervaringscijfers (door uitwisseling van ervaring tussen schoolbesturen en gemeente) opgebouwd zodat er per keer bekeken en beargumenteerd kan worden hoeveel vierkante meters extra benodigd zijn. Het uitgangspunt is dat altijd eerst wordt gekeken naar het multifunctioneel inzetten van meters voordat daadwerkelijk extra meters gerealiseerd moeten worden.

De investering voor deze extra meters wordt gedaan door de gemeente. De exploitatielasten komen voor rekening van het schoolbestuur. De investering wordt gedaan bij vervangende nieuwbouw (of uitbreiding) en bij levensduur verlengende renovatie.

Voor het voortgezet onderwijs is een logische denkrichting van extra vierkante meters minder makkelijk te formaliseren, maar kan ook daar aan de orde zijn. Extra vierkante meters kunnen ingezet worden voor specifieke werkplekken of extra spreekruimten.

Buitenonderwijs

In het kader van inclusiever onderwijs denken de scholen ook al aan het realiseren van bijvoorbeeld buitenlokalen. Dit is een andere manier van denken om meer ruimte in te zetten voor het onderwijs en op een andere manier te leren.

Doorlopende ontwikkellijn: primair en voortgezet onderwijs

De doorlopende ontwikkellijn van opvang en primair onderwijs, kan ook worden doorgetrokken naar het voortgezet onderwijs en verder om een ontwikkellijn van 0-18 jaar te creëren. Idealiter een opstap naar een leven lang leren en ontwikkelen.

Visie SPOZ op het primair onderwijs

SPOZ biedt kwalitatief hoogstaand onderwijs dat toegankelijk is voor alle kinderen in de gemeente Zundert. Daarbij wordt bewust rekening gehouden met de diversiteit in achtergronden en mogelijkheden van kinderen. Het onderwijs richt zich op het stimuleren van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid binnen een veilige en respectvolle omgeving.

“Onze scholen spelen in op de behoeften van kinderen en bieden ruimte voor creatief denken, talentontwikkeling, onderzoekend en ontwerpnd leren in een steeds verder digitaliserende leeromgeving.”

Hoewel onze scholen in veel opzichten van elkaar verschillen, kunnen ouders en kinderen erop rekenen dat leerlingen van groep 1 tot en met groep 8 in een veilige en warme omgeving kunnen leren. Wij richten ons niet alleen op de cognitieve ontwikkeling van kinderen, maar ook op hun sociaal-emotionele ontwikkeling en persoonsvorming. Dit stimuleren we met een breed aanbod aan activiteiten op het gebied van cultuur, natuur en beweging.

Wij werken vanuit het vertrouwen in de kracht van elk kind en elke collega. Iedereen heeft kwaliteiten en verdient optimale kansen, ruimte om te ontdekken, zelf te kiezen, fouten te maken en te leren. We gunnen iedereen plezier, geluk en de mogelijkheid om dit te delen.

Zo zorgen wij ervoor dat kinderen aan het eind van hun basisschooltijd soepel kunnen doorstromen naar een vorm van voortgezet onderwijs die past bij hun

talenten en mogelijkheden. Wij bieden hen een stevige basis voor een succesvolle toekomst.”

Visie Mencia Sandrode op het voortgezet onderwijs

Mencia Sandrode levert een grote bijdrage aan de goede onderwijsvoorziening in Zundert. Om de kwaliteit en het behoud van voortgezet onderwijs binnen de gemeente te garanderen, heeft de school het onderwijsaanbod verbreed.

In de brugklas wordt onderwijs geboden voor leerlingen met een kader/mavo t/m een vwo-advies. Vwo-leerlingen kunnen hun carrière vanaf leerjaar 4 voortzetten op Mencia de Mendoza Lyceum in Breda. Op Mencia Sandrode kan er een mavo en een havodiploma behaald worden.

Op deze manier biedt Sandrode aan zoveel mogelijk leerlingen uit de regio Zundert de kans voortgezet onderwijs nabij te volgen en is het voortbestaan van deze voorziening binnen de gemeente gewaarborgd. In de bovenbouw wordt echter vooral in clusters gewerkt, wat inhoudt dat een groep leerlingen niet de hele dag gezamenlijk in een lokaal aan 1 vak, maar over verschillende ruimtes verdeeld in verschillende groepen aan bepaalde keuzevakken werkt.

Sandrode vindt het belangrijk om eigentijds onderwijs aan te bieden en er wordt naast het overbrengen van kennis ook steeds meer ingezet op de ontwikkeling van vaardigheden.

Bovendien stellen verschillende ontwikkelingen, die de maatschappij aan het onderwijs vraagt (een grotere flexibilisering, meer maatwerk), andere eisen aan het schoolgebouw. Ook zal de huidige aula/leerlingenkantine een knelpunt gaan vormen. Ondanks de te verwachten groei, hoopt Sandrode haar kleinschalige karakter, deel van het succes, te behouden.

Visie Koraal op het speciaal onderwijs

Koraal en De Koperakker zetten zich met hart en expertise in om de leerlingen het zogeheten 'perspectiefrijk onderwijs' aan te bieden.

De leerlingen krijgen de mogelijkheid om zich op sociaal-emotioneel en cognitief gebied te ontwikkelen op een niveau dat overeenkomt met hun mogelijkheden, omdat voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Het onvoorwaardelijk accepteren van alle leerlingen met hun specifieke onderwijsbehoeften.
- Het hebben van hoge, maar realistische verwachtingen van leerlingen.
- Het creëren van een (kind)vriendelijke, positieve, open en gestructureerde sfeer waarin leerlingen, personeel en ouders zich veilig voelen.
- Het aanbieden van traumasensitief onderwijs dat zich richt op het onderwijsprofiel van de leerling. Daarbij hoort het stimuleren van zelfstandigheid en het vergroten van een positief realistisch zelfbeeld middels de didactische leerlijnen, leerlijn sociaal-emotionele ontwikkeling en leerlijn leren-leren.
- Het vormen van de sociaal- emotionele ontwikkeling door middel van Positive Behavior Support (SWPBS), Kwink, Programma Alternatieve Denkstrategieën (PAD) en Rots & Water.
- Het bieden van een specifiek onderwijsaanbod aan hoogbegaafde (HB) leerlingen in combinatie met sociaal-emotionele problematiek (HB+).
- Het aanbieden van specifieke, maatwerktrajecten en Onderwijs Zorg Arrangementen.
- Het intensief samenwerken met ouders/verzorgers, waarbij ouders/verzorgers actief worden betrokken en geïnformeerd over de didactische en pedagogische ontwikkeling van hun kind.
- Het afstemmen met een groot netwerk van samenwerkingspartners om de leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen in hun ontwikkeling.

"De Koperakker biedt kwalitatief goed onderwijs aan kinderen in speciale omstandigheden of met speciale onderwijsbehoeften. Wij zien het kind achter het gedrag. Wij benaderen de kinderen met een positieve open houding en zo bouwen we samen aan de droom voor een mooie toekomst. Bij ons komen de kinderen tot rust in een veilige omgeving met positieve energie. Ervaren ze succes, maken contact, bouwen vertrouwen op en komen tot leren."

De specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften maken een intensieve begeleiding samenwerking op zowel pedagogisch- als didactisch gebied noodzakelijk.

3.3 Visie op huisvesting

Flexibiliteit en ruimtegebruik

Voor gemeente en schoolbesturen is het wenselijk om bestaande voorzieningen zo optimaal mogelijk vorm te geven, rekening houdend met inhoudelijke samenwerking, passend onderwijs en leerlingenaantallen.

Bij (vervangende) nieuwbouw of vernieuwbouw is het van belang om aandacht te hebben voor toekomstige aanpasbaarheid. Dit betekent:

- **Uitbreidingsmogelijkheden:** bij planvorming rekening houden met (toekomstige) uitbreiding zonder dat de uitbreiding het onderwijskundige of opvangconcept tenietdoet.
- **Aanpasbaarheid:** bij planvorming rekening houden met toekomstige aanpasbaarheid om groei, krimp en/of onderwijsontwikkeling (flexibel) op te vangen. Het gebouw faciliteert daarmee de gebruikers en niet andersom. Daarnaast is er aandacht voor het installatieconcept om grote investeringen bij aanpassing (en veranderingen in het binnenklimaat) zo veel mogelijk te voorkomen.

Toekomstige aanpasbaarheid

Om in te spelen op groei en krimp en mogelijke veranderingen in gebruik is het de ambitie om flexibele huisvesting te realiseren. Flexibele schoolgebouwen zijn gebouwen die eenvoudig aanpasbaar zijn aan een veranderende ruimtevrage. Het zijn gebouwen die over ruimten beschikken die voor verschillende doeleinden kunnen worden ingezet en waar verschillende gebruikers multifunctioneel gebruik van kunnen maken. Flexibele gebouwen vragen om een flexibele inrichting die aanpasbaar is aan het type gebruik.

Een mogelijk alternatief voor de traditionele bouwmethoden is modulair bouwen. Modulair bouwen biedt de mogelijkheid om een flexibel schoolgebouw te realiseren. Het is beter om van flexibel bouwen te spreken omdat veel nieuwbouw tegenwoordig modulair gefabriceerd wordt. Dit betekent dat het gebouw 'aan de maat' gemaakt kan worden op termijn. Het gaat niet over de manier waarop dit gebeurt. Deze methode is een geschikte bouwoplossing voor de korte en middellange termijn. Modulair bouwen betekent dat er wordt gewerkt met gestandaardiseerde, geprefabriceerde of demontabele onderdelen. Het grootste voordeel van deze manier van

bouwen is de flexibiliteit en de mogelijke mate van aanpasbaarheid in de toekomst (dit is wel afhankelijk van het gekozen systeem). Het volume van het gebouw is tussentijds aanpasbaar door in- of uit te breiden ten behoeve van het onderwijs en mogelijk andere functies.

Toekomst van schoolpleinen

SPOZ en gemeente Zundert hebben de intentie uitgesproken de speelwaarde van de schoolterreinen zowel tijdens als buiten schooltijd te willen benutten. Daarvoor dienen de schoolpleinen open gesteld te worden en buiten lestijden vrij toegankelijk te zijn voor een brede groep gebruikers. Door middel van een participatietraject loopt er nu een pilot samen met SPOZ. Schoolpleinen vervullen daarmee een centrale rol binnen een wijk of dorpskern. Gemeente Zundert heeft deze ambitie en intentie vastgelegd in het Speelbeleid 2022-2032.

Schoolpleinen vormen een belangrijk punt binnen de bestaande speelstructuren. Hier liggen namelijk veel mogelijkheden voor kinderen om te spelen, bewegen en ontmoeten. De terreinen zijn bovendien goed bereikbaar, veilig en liggen voor kinderen in een vertrouwde en bekende omgeving.

Voordat het aanmerken van schoolpleinen als openbare centrale speelplek mogelijk is, moet er tussen school en gemeente afspraken gemaakt worden over gebruik, beheer, onderhoud, aansprakelijkheid, kosten en veiligheid:

- **Gebruik,** welke doelgroep mag gebruik gaan maken van het schoolplein. Dit bepaalt namelijk de inrichting;
- **Beheer,** wie is verantwoordelijk voor de wettelijke keuring en aanleg;
- **Onderhoud,** wie verzorgt het onderhoud van het areaal wat er op het schoolplein staat;
- **Aansprakelijkheid,** wanneer er iets mankeert aan de staat van een toestel, wie is daar dan verantwoordelijk voor;
- **Kosten,** welke verdeling van kosten wordt gehanteerd bij kosten van beheer, onderhoud en vervanging;
- **Veiligheid,** om kinderen veilig te laten spelen zonder dat ze gevaar lopen van de omliggende omgeving zoals water. Ook de mogelijkheid om het schoolplein wel af te sluiten om onveilige situaties te voorkomen.

Investeren in huisvesting derde partijen

Vanwege de samenwerking tussen onderwijs en derde partijen is huisvesting van deze derde partijen, zoals kinderopvang ook een belangrijk gegeven. Het streven is te komen tot gezamenlijke huisvesting waar de kans zich voordoet. Hiervoor zijn twee mogelijkheden in het geval van nieuwbouw:

1. De opvangorganisatie investeert zelf in de huisvesting;
2. De gemeente investeert transparant in de huisvesting en verkrijgt een vergoeding vanuit de derde partij via het betreffende schoolbestuur op basis van een kostprijsdekkende huurafpraak (compensatie kapitaallasten) (deze optie ligt vooral voor de hand als de derde partij een kinderopvangorganisatie betreft).

Kostprijsdekkende huur

Gemeenten in Nederland zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van primair en voortgezet onderwijs. Bij de ontwikkeling van een kindcentrum, multifunctionele accommodatie of expertisecentrum onderwijs kan het voorkomen dat er ruimtes in het gebouw beschikbaar worden gesteld voor gebruikers waarvoor de gemeente geen wettelijke huisvestingsplicht heeft. Voor deze gebruikers wordt een huurbedrag vastgesteld dat bedoeld is om bij te dragen aan de kosten van het gebouw. Deze bijdrage wordt berekend op basis van een kostprijsdekkende huur, waarbij de huurprijs de werkelijke investeringskosten en de kosten van onderhoud en beheer van de ruimte dekt, zonder een winstmarge voor de gemeente.

Kostenbepaling

De gemeente berekent alle kosten die verbonden zijn aan het bezitten en beheren van het pand. Dit omvat onder andere kosten voor onderhoud, schoonmaak, belastingen, verzekeringen en eventuele afschrijvingen van het gebouw.

De kostprijsdekkende huur wordt op een transparante manier gepresenteerd, zodat huurders begrijpen hoe de huurprijs is samengesteld en wat deze precies dekt.

De gemeente stelt de huurprijs vast op een niveau dat deze kosten volledig dekt. Er is geen sprake van een commerciële winstdoelstelling. De huurprijs is dus gebaseerd op de werkelijke kosten die de gemeente maakt.

Schoolbestuurlijke bijdrage

De gemeente financiert het wettelijke deel (momenteel BENG en gemiddeld Frisse Scholen klasse B), waarbij per project wordt bekeken op welke onderdelen Frisse Scholen klasse A kan worden behaald binnen het budget.

De stap van BENG naar ENG kan worden gezet met een bijdrage vanuit het schoolbestuur. Het uitgangspunt is dat deze eenmalige bijdrage kan worden verantwoord doordat deze is terug te verdienen binnen een redelijke termijn en passend binnen het Onderwijsaccountsprotocol⁵.

⁵ Voor meer informatie, zie bijlage 1 van het bijlagenboek.

3.4 Duurzaamheid

Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord van Parijs is in 2015 afgesproken dat de opwarming van de aarde moet worden beperkt tot minder dan twee graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Hiertoe zijn twee fasen afgesproken:

- In 2030 is de uitstoot van CO₂ met 49% verminderd ten opzichte van 1990;
- In 2050 is de uitstoot van CO₂ met 95% verminderd.

Bijdragen aan dit doel is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke partners.

Energieprestatie

Met ingang van 1 januari 2021 zijn de eisen aan de energieprestatie van nieuwe schoolgebouwen verhoogd; voor nieuwbouw is het uitgangspunt om een bijna energieneutraal gebouw (BENG) te realiseren.

Definities

BENG: Bijna Energieneutraal Gebouw

BENG is van toepassing op de gebouwgebonden energie. De gebruiksgebonden energie zoals energie voor smartboards, laden van ICT-apparatuur en keukenfaciliteiten wordt buiten beschouwing gelaten.

ENG: Energieneutraal gebouw

Ook hier draait het om gebouwgebonden energie. Het verschil met BENG is dat het saldo energieverbruik en -opbrengst, ten aanzien van de gebouwgebonden energie, nul is.

Nul op de meter

Bij een nul-op-de-meter-gebouw wordt zowel het gebouwgebonden als het gebruiksgebonden energieverbruik gecompenseerd. Het verschil met ENG is dat het saldo energiegebruik en -opbrengst, ten aanzien van het gebouwgebonden en gebruikgebonden energie, nul is.

Aardgasloos

Per 1 juli 2018 worden geen gasaansluitingen voor kleinverbruik meer gerealiseerd. Gasloos is de norm voor nieuwbouw.

Netcongestie

Het elektriciteitsnetwerk in Nederland staat onder druk als gevolg van de energietransitie, onder andere door elektrificatie van industrieën, het aanleggen van grootschalige laadinfrastructuur en populariteit van terugleveren (opwek). In de meeste delen van Nederland is het net overbelast; de netcapaciteit is onvoldoende om nieuwe netaansluitingen toe te voegen. Dit vormt een risico voor (nieuwbouw) projecten, ook de projecten voortvloeiend uit dit IHP.

Binnenklimaat

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) geeft aangescherpte richtlijnen voor het binnenklimaat van gebouwen. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft op basis van het Bbl een Programma van Eisen voor 'Frisse Scholen'⁶ opgesteld, waarmee schoolbesturen en gemeentes hun ambities voor het binnenklimaat kunnen bepalen. Dit Programma van Eisen gaat uit van vijf pijlers, te weten energie, lucht, temperatuur, licht en geluid. Voor deze pijlers worden drie klassen onderscheiden, waarbij normen en grenswaarden (ook wel prestatie-eisen) worden aangeduid. De prestatie-eisen verschillen voor nieuwbouw- en renovatieprojecten. Klasse C is hiermee gelijk aan het Bbl, Klasse B wordt als 'goed' aangeduid en Klasse A wordt als 'uitmuntend' aangeduid. Het Programma van Eisen geeft aan dat er aanleiding kan zijn om op onderdelen van de prestatie-eisen af te wijken en daarmee op onderdelen (bewust) voor een andere, hogere, klasse te kiezen.

Op hoofdlijnen is het volgende onderscheid tussen de klassen te maken. Voor meer details wordt verwezen naar het Programma van Eisen⁶.

⁶ Programma van Eisen Frisse Scholen, RVO (2015)

		Klasse C ⁷	Klasse B	Klasse A
Energie	Nieuwbouw	<ul style="list-style-type: none"> EPC volgens Bouwbesluit 	<ul style="list-style-type: none"> EPC minimaal 25% lager dan Bouwbesluit Energielabel minimaal A+++ Minimaal 10% van energieconsumptie is afkomstig van duurzame bronnen 	<ul style="list-style-type: none"> EPC minimaal 50% lager dan Bouwbesluit Energielabel minimaal A++++ Minimaal 25% van energieconsumptie is afkomstig van duurzame bronnen
	Bestaande bouw	<ul style="list-style-type: none"> Energielabel minimaal C 	<ul style="list-style-type: none"> Energielabel minimaal B Minimaal 10% van energieconsumptie is afkomstig van duurzame bronnen 	<ul style="list-style-type: none"> Energielabel minimaal A Minimaal 25% van energieconsumptie is afkomstig van duurzame bronnen
Lucht	Nieuwbouw en bestaande bouw	<ul style="list-style-type: none"> Capaciteit spui ventilatie is minimaal 6 dm³/s/m² CO₂-concentratie is maximaal 1200 ppm (bestaande bouw) 	<ul style="list-style-type: none"> Capaciteit spui ventilatie is minimaal 6 dm³/s/m² CO₂-concentratie is maximaal 950 ppm 	<ul style="list-style-type: none"> Capaciteit spui ventilatie is minimaal 6 dm³/s/m² CO₂-concentratie is maximaal 800 ppm
Licht	Nieuwbouw en bestaande bouw	<ul style="list-style-type: none"> Kunstverlichting in leslokalen voldoet aan NEN-EN 12464-1 Daglichtfactor in leslokalen is gemiddeld minimaal 3% 	<ul style="list-style-type: none"> Kunstverlichting in leslokalen voldoet aan NEN-EN 12464-1 Daglichtfactor in leslokalen is gemiddeld minimaal 5% 	<ul style="list-style-type: none"> Kunstverlichting in leslokalen voldoet aan NEN-EN 12464-1 Daglichtfactor in leslokalen is gemiddeld minimaal 7%

Gezondheid

Een goed binnenklimaat is belangrijk voor goede ontwikkelprestaties. De ontwikkelingen rondom de COVID-19 pandemie benadrukken het belang van een goed binnenklimaat. Een gezonde school is een schoolgebouw met een laag energieverbruik en een gezond binnenklimaat als het gaat om luchtkwaliteit, temperatuur, comfort, licht en geluid. Gezonde scholen dragen bij aan een duurzaam gebouw, omdat ze het energieverbruik terugdringen en de CO₂-uitstoot beperken. In de praktijk zijn vooral de CO₂-concentratie en de binnentemperatuur vaak te hoog als gevolg van slechte ventilatie. Daarnaast draagt een gezond klimaat in het gebouw bij aan de ontwikkelprestaties en vermindert het gezondheidsklachten. Bij nieuwbouw of vernieuwbouw van schoolgebouwen geldt als uitgangspunt het kwaliteitsniveau Frisse Scholen Klasse B en de vereisten die gelden voor opvangvoorzieningen. Hierdoor ontstaat een goed binnenklimaat.

Voor bestaande gebouwen (niet zijnde vernieuwbouw) is de ambitie om ook een goed binnenklimaat te realiseren. De investeringen die een goed binnenklimaat vraagt, worden gewogen en in relatie gebracht met het perspectief (nog te verwachten gebruiksduur) van het gebouw. Gemeente, schoolbesturen en opvang hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de ambitie van een goed binnenklimaat in bestaande gebouwen te realiseren. Vanuit het schoolbestuur kan de bestaande situatie in beeld worden gebracht inclusief inzicht in de benodigde maatregelen. Vervolgens wordt de koppeling gelegd met geplande investeringen vanuit het onderhoudsplan. In de praktijk blijkt dat het realiseren van een goed binnenklimaat vraagt om het aanbrengen van meer installaties. Dit heeft qua financiën enerzijds een investeringskant en anderzijds een exploitatiekant. Het aanbrengen van installaties betekent in de praktijk vaak een verhoging van het energieverbruik en de onderhoudscomponent voor schoolbesturen. Indien in een bestaand gebouw een investering in het binnenklimaat aan de orde is, dan is het in eerste instantie aan het schoolbestuur (al dan niet samen met de opvang) om te verkennen of ze de investering kan plegen. De opvangorganisatie investeert zelf of voldoet de bekostiging van de gepleegde investeringen (voor het deel dat ze gebruiken) via een huurvergoeding. Alle betrokken partijen maken samen een beargumenteerde keuze.

⁷ De ambitie van de gemeente Zundert en de schoolbesturen ligt op Frisse Scholen Klasse B dan wel A. Klasse C is momenteel conform bouwbesluit, echter komt dit op termijn te vervallen.

Investerings in binnenklimaat

Investerings in het binnenklimaat zorgen voor druk op de beschikbare middelen. Zowel gemeente als schoolbesturen ontvangen hiervoor geen aanvullende bekostiging. Beide zien wel de noodzaak tot investeringen. Binnen dit IHP wordt er bij bestaande gebouwen voor gekozen investeringen in het binnenklimaat mee te nemen op natuurlijke momenten, zoals bij vernieuwbouw of grote onderhoudsinvesteringen, tenzij vanuit de Rijksoverheid aanvullende bekostiging volgt. Uitzondering hierop zijn de gebouwen die in het voorgaande IHP Zundert 2020-2023 werden aangemerkt om aan te passen naar BENG.

Circulariteit

Het streven naar een toekomstbestendige samenleving vraagt om een bewust en verantwoordelijk gebruik van grondstoffen. De ontwikkeling naar een circulaire economie, een economie zonder verspilling van grondstoffen en uitputting van de hulpbronnen van de aarde vormt hiervoor de basis. Nederland wil in 2050 een volledig circulaire economie zijn. Het realiseren en gebruiken van schoolgebouwen maakt integraal onderdeel uit van de ontwikkeling naar een circulaire economie en levert hieraan een bijdrage. Gemeente en schoolbesturen zien diverse kansen om circulariteit te integreren in projecten, maar ook in het gebruik van de schoolgebouwen. Circulaire principes worden zoveel mogelijk toegepast binnen bouwprojecten, binnen het beschikbare budget. Denk daarbij aan het gebruik van hergebruikte materialen, biobased grondstoffen en demontabele bouwmethodes. Ook in het gebruik van ruimte komt de circulaire gedachte tot leven.

Om een circulair gebouw en circulair gebruik te realiseren, wordt bij ieder project een team samengesteld van adviseurs, architecten en aannemers die ervaring hebben met circulair bouwen. Ook wordt er in de voorbereidingsfase voldoende tijd ingeruimd om de circulaire principes te vertalen naar een haalbaar ontwerp. Bij circulair bouwen behouden de gebouwen een zekere restwaarde, omdat bouwmaterialen na een levenscyclus herbruikbaar zijn. Materialen krijgen een toekomstwaarde. Daarmee wordt het mogelijk om restwaarde toe te kennen aan het gebouw en de investering niet volledig naar nul af te schrijven.

Binnen de gemeente Zundert is circulariteit een ambitie, mits het (financieel) te realiseren is binnen het budget.

Meer meters voor installaties

In moderne gebouwen worden steeds meer installaties toegepast door het voldoen een wet- en regelgeving. In de normering van de onderwijshuisvestingsverordening is rekening gehouden met een installatieconcept zoals in het verleden gangbaar was, zoals verwarming met een Cv-installatie. In de moderne gebouwen wordt steeds vaker gewerkt met andere installatieconcepten, zoals met warmtepompen, die een andere dimensionering hebben. Deze vragen geregeld om meer meters waarbij een omvang van ongeveer 50 tot 100 vierkante meter geen uitzondering vormt. Er wordt rekening gehouden met deze extra benodigde vierkante meters bovenop de normering van de onderwijshuisvesting.

Highlights voor de huisvesting:

- Er wordt uitgegaan van een kindcentrum in plaats van een integraal kindcentrum (voorkeur in één gebouw maar dat is wel een keuze).
- Gebouwen faciliteren de vorming van KC's en doorgaande ontwikkellijnen, voor 0 – 12/4 jaar (PO) en tot 18 jaar (VO en VSO).
- Waar inhoudelijk meerwaarde wordt gezien in samenwerking tussen onderwijs en derde partijen worden deze waar mogelijk bij elkaar gepositioneerd.
- Inclusiever onderwijs vraagt in veel gevallen om meer vierkante meters. Hierover worden maatwerk afspraken gemaakt.
- Buitenonderwijs is een nieuwe manier van leren (zoals bijvoorbeeld een buitenlokaal als aanvulling op het gebouw).
- Flexibel bouwen biedt de mogelijkheid om een flexibel schoolgebouw te realiseren. Dit betekent dat het gebouw 'aan de maat' gemaakt kan worden op termijn.
- Circulariteit wordt meegenomen waar dit (financieel) mogelijk is.
- Nieuwbouw wordt ENG, aardgasloos en met een gemiddeld Frisse Scholen klasse B gerealiseerd.

3.5 Type maatregelen

Voor elke onderwijsvoorziening wordt binnen het IHP een maatwerkscenario beschreven dat leidend is voor de maatregelen en investeringen die de komende jaren door gemeente en schoolbesturen worden gepleegd. In het IHP hanteren we de volgende maatregelen:

(vervangende) Nieuwbouw

Bij (vervangende) nieuwbouw realiseren we een nieuw gebouw met een levensduur van ten minste 40 jaar.

Vernieuwbouw

Bij vernieuwbouw verlengen we de levensduur van een gebouw met 40 jaar.

Renovatie

Bij renovatie verlengen we de levensduur van een gebouw met 20 jaar.

Verduurzamen

Bij dit scenario wordt het gebouw aangepakt vanuit een duurzaam oogpunt.

In stand houden

Bij dit scenario wordt er in de komende 16 jaar geen maatregel toegepast anders dan onderhoud en verduurzaming door het schoolbestuur.

Afstoten

Dit betreffen gebouwen die niet langer als schoolgebouw in gebruik blijven en worden teruggegeven aan de gemeente.

In het bijlagenboek staan uitgebreide toelichtingen en de bijbehorende spelregels per maatregel beschreven. Hierbij wordt gesproken over gemeente en schoolbesturen vanuit hun positie als mogelijke bouwheren. In beginsel is het schoolbestuur bouwheer tenzij gemeente en schoolbestuur anders overeenkomen. In de scenariovorming wordt per school een toelichting gegeven voor welke maatregel gekozen wordt.

ICS

ADVISEURS

4. Onderwijshuisvesting in Zundert

Leerlingenprognoses

Voor het verwachte aantal leerlingen is gebruik gemaakt van de leerlingenprognoses die zijn opgesteld door de Pronexus in mei 2023. Dit zijn de meest recente leerlingenprognoses op basis van de meest recente, definitieve woningbouwplannen van de gemeente.

In de overzichten op de volgende pagina's in dit hoofdstuk zijn de leerlingenaantallen op peildatum 1 oktober 2022 weergegeven onder 2023.

Analyse per schoolgebouw

De analyse per schoolgebouw betreft een weergave in de factsheets (zie bijlagenboek). In de factsheet is de school beoordeeld op:

- *Technische kwaliteit* – (subjectieve⁸) beoordeling van de technische staat van het onderwijsgebouw door het betreffende schoolbestuur en de gemeente.
- *Functionele kwaliteit* – (subjectieve) beoordeling van de functionele staat van het onderwijsgebouw door het betreffende schoolbestuur en de gemeente.
- *Financiën MJOP* – gedeeltelijke exploitatielasten (MJOP) in verhouding tot de ICS-benchmark.
- *Financiën GWL* – gedeeltelijke exploitatielasten (energielasten) in verhouding tot de ICS-benchmark.

Een beoordeling van groen is goed, oranje is gemiddeld en rood is slecht. Bij een grijze beoordeling ontbreekt er informatie.

Opheffingsnorm

Het Rijk stelt een minimum aan het aantal leerlingen op een school. Dit heet de opheffingsnorm. Scholen met een leerlingenaantal dat 3 jaar op rij onder de opheffingsnorm valt, verliezen hun inkomsten. Het is vervolgens aan het schoolbestuur om de school in stand te houden of te sluiten. De opheffingsnormen voor het basisonderwijs zijn niet voor alle scholen hetzelfde. Dit is afhankelijk van de zogenaamde leerlingdichtheid in een gemeente. De opheffingsnorm voor de gemeente Zundert ligt op 40 leerlingen.

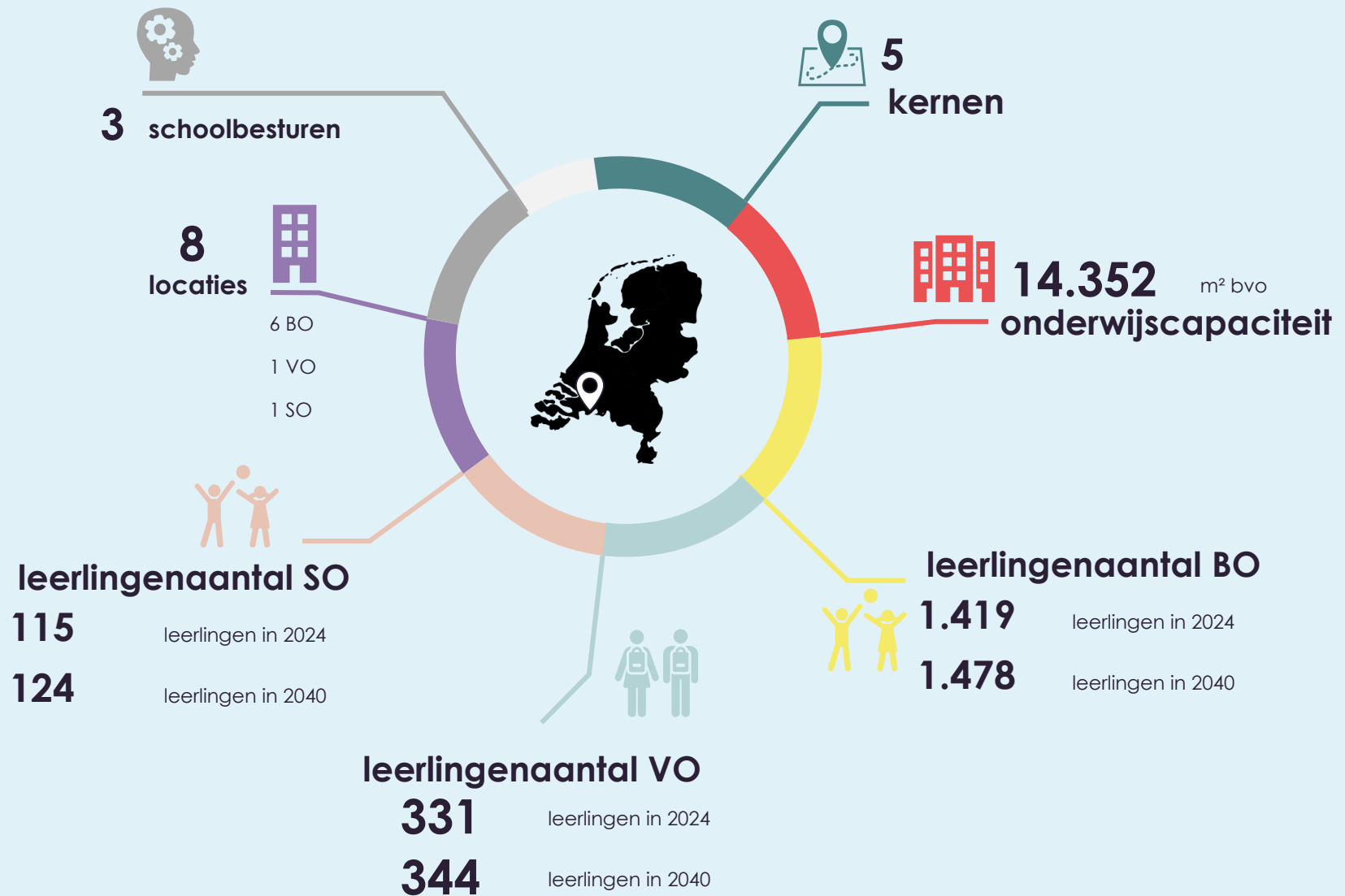
Huisvestingsscenario

Het huisvestingsscenario (zoals verderop per kindcentrum beschreven) vormt het kader voor de financiële doorrekening (zie hoofdstuk 5). Indien een school meerdere scenario's heeft, dan is in de financiële doorrekening de financieel minst gunstige variant opgenomen. Bij uitvoering van het project komen schoolbestuur en gemeente tot een definitieve keuze middels het opstellen van een haalbaarheidsonderzoek. Hetzelfde geldt voor de ruimtebehoefte bij vervangende (ver)nieuwbouw en/of renovatie. Voor nu is het leerlingenaantal in 2040 als voorlopig ijkpunt gekozen. In een haalbaarheidsonderzoek wordt de ruimtebehoefte nader uitgewerkt.

NB: op de volgende pagina is een afbeelding opgenomen met een actuele inblik in de onderwijshuisvesting in de gemeente Zundert.

⁸ Door de schoolbesturen via een vragenlijst.

Onderwijshuisvesting in 2024

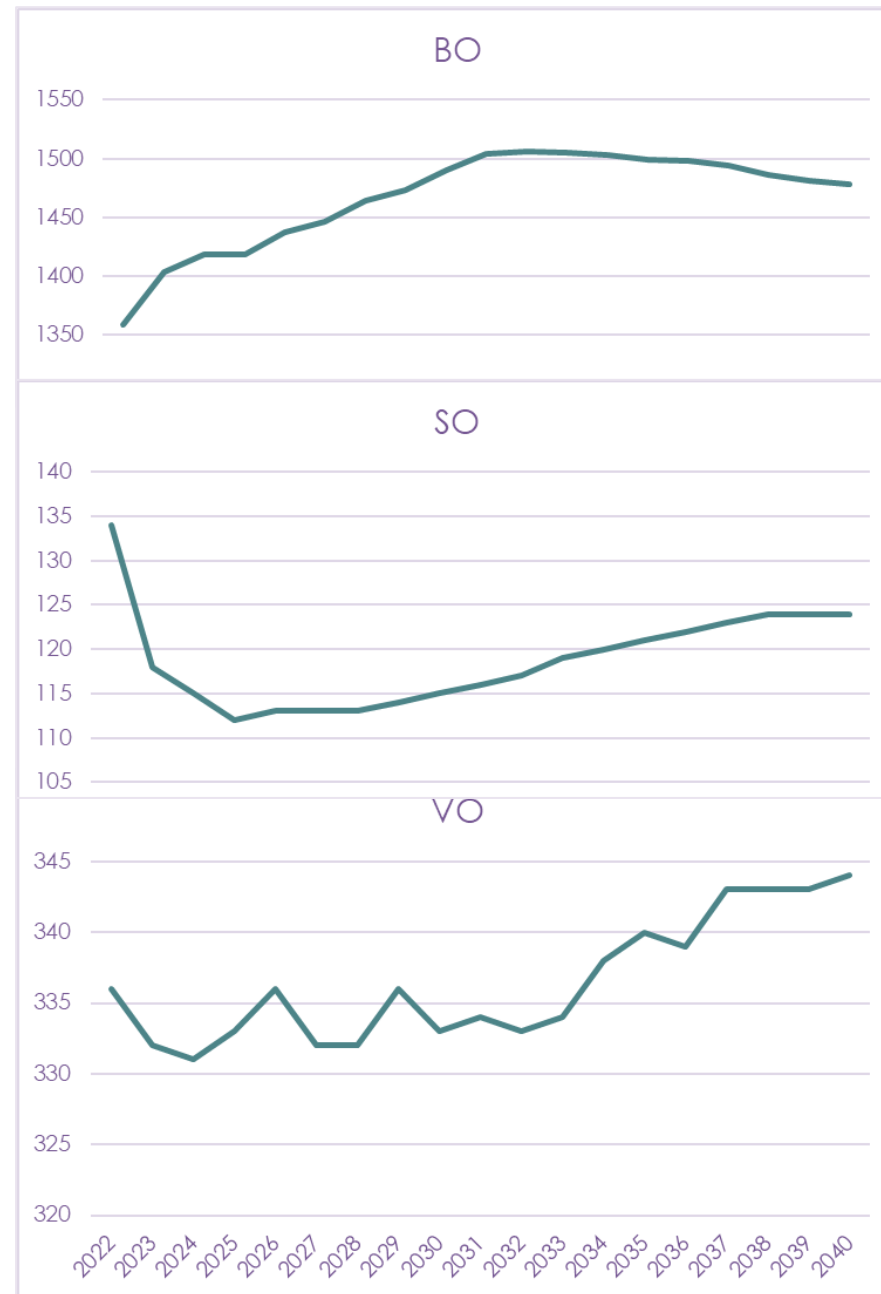

4.1 Leerlingenprognose

De leerlingenprognoses werpen een blik in de toekomst als het gaat om het verloop van het aantal leerlingen. Hiertoe zijn woningbouwprogramma's, demografische ontwikkelingen en bekende voedingsgebieden en belangstellingspercentages per school als onderlegger gebruikt. Prognoses worden daarom iedere vier jaar herijkt, zodat toekomstige ontwikkelingen worden meegenomen in de opgave voor onderwijshuisvesting.

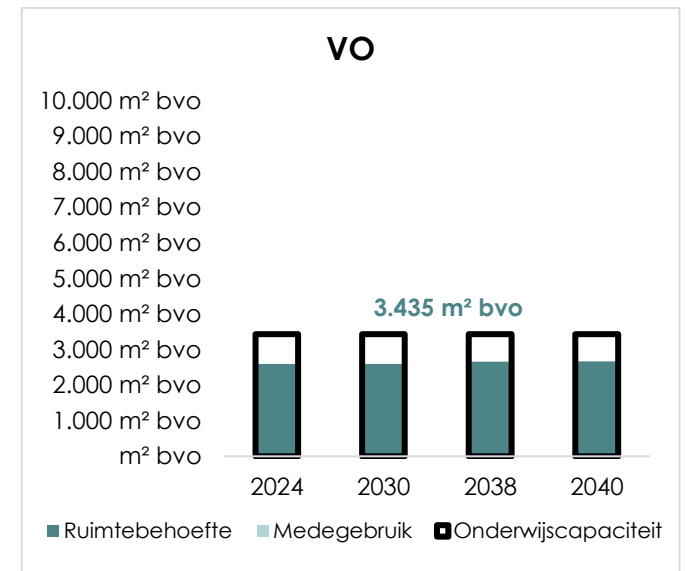
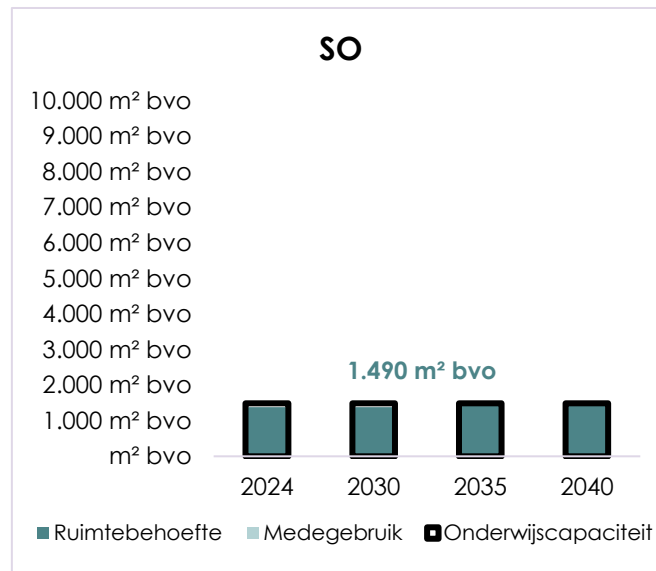
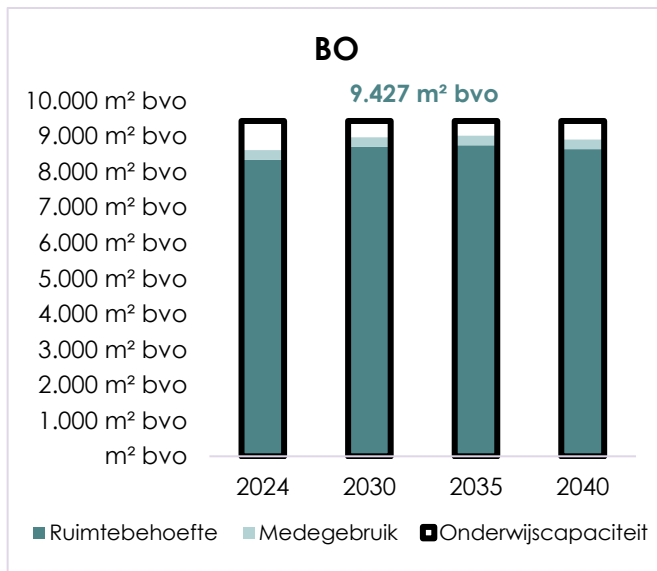
In 2024 genieten 1.865 leerlingen onderwijs in Zundert, verdeeld over het basis onderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Het totaal aantal leerlingen stijgt licht, naar 1.946 leerlingen in 2040. De stijging is met name zichtbaar in het basisonderwijs en een min of meer vlak verloop in het voortgezet onderwijs.

NB: De prognoses gaan uit van de 1 oktober telling zoals voorgeschreven in de onderwijshuisvestingsverordening. In de praktijk hebben scholen ook te maken met instroom gedurende het jaar, dus de feitelijke leerlingenaantallen gedurende het jaar kunnen hoger liggen dan de geprognosticeerde 1 oktober tellingen. In de leerlingenprognoses is rekening gehouden met het op de langere termijn verwachte aantal leerlingen uitgaande van de oktobertellingen en de verwachte ontwikkeling van de basisgeneratie.

4.2 Ruimtesaldo

Het ruimtesaldo betreft het verschil tussen de beschikbare onderwijscapaciteit (m^2 bvo) en de normatieve ruimtebehoefte (m^2 bvo). De normatieve ruimtebehoefte is, zowel voor het basis onderwijs, voortgezet onderwijs als het speciaal onderwijs, afhankelijk van het aantal leerlingen. Op basis van de prognose kan een toekomstbeeld worden geschetst van deze normatieve ruimtebehoefte. Door de normatieve ruimtebehoefte tegen de beschikbare onderwijscapaciteit af te zetten, ontstaat het ruimtesaldo. Het ruimtesaldo kan een tekort aan ruimte of een overmaat aan ruimte betreffen. Binnen het ruimtesaldo is enkel uitgegaan van permanente onderwijscapaciteit, de capaciteit die voor het onderwijs beschikbaar is. Eventuele capaciteit van derde gebruikers in een gebouw is niet meegerekend. Een compleet overzicht per schoollocatie is te vinden op de factsheets in het bijlagenboek.

4.3 Scenario's per kern

4.3.1 Kern: Zundert

Lopende ontwikkeling kindcentrum Zundert:

Er loopt een ontwikkeling voor een nieuwbouw van een kindcentrum Zundert. Dit is een lopende ontwikkeling waarin uitgangspunten zijn vastgesteld '(ingevuld afwegingskader voorkeurslocatie IKC Zundert', onderdeel van het raadsbesluit van 26 september 2023).

Eén van de uitgangspunten is dat de school ruimte biedt voor 502 leerlingen (2.725 m² bvo). Het leerlingenaantal ligt hoger dan de voorspelling in de leerlingenprognose. Dit is mede ingegeven door het niet meer inschrijven van leerlingen op de onderwijsvoorziening in de kern Klein-Zundert wat leidt tot verplaatsing van leerlingen naar de onderwijsvoorzieningen in de kern Zundert. Daarnaast speelt de woningbouwontwikkeling nog een rol.

Het vastgestelde uitgangspunt vanuit de stuurgroep KC Zundert wordt aangehouden en overgenomen in de actualisatie van dit IHP.

St. Annaschool

St. Annaschool is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1977. Het gebouw is nadien niet uitgebreid of gerenoveerd. Naast regulier onderwijs biedt St. Annaschool ook NT2-onderwijs en onderwijs aan nieuwkomers.

Schoolnaam:		St. Annaschool						
Bouwjaar	1977							
schoolbestuur:	SPOZ							
Medegebruikers:	Dansschool							
Brinnummer:	191L00	Oktobertelling		prognose →				
jaar	2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040	
aantal leerlingen	130	122	117	116	119	119	117	
ruimtebehoefte (in m ² bvo)	854	814	789	783	799	799	789	
beschikbare onderwijscapaciteit	1.682	1.682	1.682	1.682	1.682	1.682	1.682	
saldo (in m ² bvo)	828	868	893	899	883	883	893	
medegebruik onderwijscapaciteit enke	0	0	0	0	0	0	0	
saldo (in m ² bvo)	828	868	893	899	883	883	893	
Overige capaciteit	0	0	0	0	0	0	0	

NB: De school heeft op 1 oktober 2024 117 leerlingen.

Naast de St. Annaschool maakt een dansschool gebruik van de onderwijscapaciteit op basis van dubbelgebruik. Er is geen overige capaciteit binnen het gebouw.

De school ervaart relatief hoge niet-bekostigde exploitatielasten door leegstand in het gebouw.

Huisvestingsscenario

St. Annaschool is bij het opstellen van dit IHP in afwachting van vervangende nieuwbouw. De verwachting is dat deze in augustus 2029 wordt opgeleverd.

ADVISEURS

Zonnebloem

Basisschool Zonnebloem is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1954. Het gebouw heeft in 1997 een renovatie ondergaan. Het gebouw is niet uitgebreid.

De school heeft 2 klassen in noodunits zitten. Dit zal in de toekomst via verwijzing naar St. Annaschool geregeld worden.

Schoolnaam:		Zonnebloem						
Bouwjaar:		1954						
schoolbestuur:		SPOZ						
Medegebruikers:								
Brinnummer:	19UZ00	Oktober telling	prognose →					
jaar	2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040	
aantal leerlingen	285	285	276	272	274	273	268	
ruimtebehoefte (in m ² bvo)	1.634	1.634	1.588	1.568	1.578	1.573	1.548	
beschikbare onderwijscapaciteit	1.476	1.476	1.476	1.476	1.476	1.476	1.476	
saldo (in m ² bvo)	-158	-158	-112	-92	-102	-97	-72	
medegebruik onderwijscapaciteit enke	0	0	0	0	0	0	0	
saldo (in m ² bvo)	-158	-158	-112	-92	-102	-97	-72	
Overige capaciteit	0	0	0	0	0	0	0	

NB: De school heeft op 1 oktober 2024 284 leerlingen.

Naast de Zonnebloem zijn er geen medegebruikers van het gebouw bekend.

Bij een bouwkundige keuring in november 2023 en second opinion in 2024 is de conclusie getrokken dat het gebouw onvoldoende presteert op constructief en leefbaar niveau. Daarnaast is ook de temperatuur van het gebouw als slecht bevonden.

Huisvestingsscenario

Basisschool Zonnebloem is bij het opstellen van dit IHP in afwachting van vervangende nieuwbouw. De huidige school wordt in stand gehouden tot oplevering nieuwbouw. De verwachting is dat deze in augustus 2029 wordt opgeleverd. Het capaciteitsvraagstuk wordt opgelost door middel van verwijzing naar St. Annaschool met minimaal 2 klassen.

NB: Het vraagstuk met betrekking tot het slechte binnenklimaat wordt samen met de gemeente opgepakt om te kijken naar een passende oplossing voor de komende jaren (symptoombestrijding) tot aan de oplevering van de vervangende nieuwbouw.

Mencia Sandrode

Mencia Sandrode is de enkel gevestigde voortgezet onderwijsschool binnen de gemeente Zundert. De school is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 2005. Het gebouw is nadien niet uitgebreid of gerenoveerd.

Schoolnaam:		Mencia Sandrode						
Bouwjaar:		2005						
schoolbestuur:		Libréon						
Medegebruikers:								
Brinnummer:	25GC03	Oktober telling	prognose →					
jaar	2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040	
aantal leerlingen	332	331	333	336	333	340	344	
ruimtebehoefte (in m ² bvo)	2.595	2.595	2.601	2.619	2.601	2.643	2.668	
beschikbare onderwijscapaciteit	3.435	3.435	3.435	3.435	3.435	3.435	3.435	
saldo (in m ² bvo)	840	840	834	816	834	792	767	
medegebruik onderwijscapaciteit enke	0	0	0	0	0	0	0	
saldo (in m ² bvo)	840	840	834	816	834	792	767	
Overige capaciteit	252	252	252	252	252	252	252	

NB: Mencia Sandrode heeft per oktober 2024 ongeveer 354 leerlingen. Daarnaast heeft de school een eigen leerlingenprognose die uitgaat van 337 leerlingen in 2025, 351 leerlingen in 2026, 347 leerlingen in 2027 en 343 leerlingen in 2028.

Naast Mencia Sandrode zijn er geen medegebruikers van de onderwijscapaciteit. Taekwondo vereniging Pal-Jang maakt gebruik van de gymzaal. DJA Zundert maakt gebruik van de gymzaal in de wintermaanden.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van Mencia Sandrode wordt in stand gehouden.

4.3.2 Kern: Klein-Zundert

Antonius

Antonius is vanaf januari 2025 gehuisvest in een nieuw gebouw.

Schoolnaam:		Antonius						
Bouwjaar:	2025							
schoolbestuur:	SPOZ							
Medegebruikers:								
Brinnummer:	19SF00	Oktober telling	prognose →					
jaar	2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040	
aantal leerlingen	290	299	309	319	353	368	366	
ruimtebehoefte (in m ² bvo)	1.659	1.704	1.754	1.805	1.976	2.051	2.041	
beschikbare onderwijscapaciteit	1.704	1.704	1.704	1.704	1.704	1.704	1.704	
saldo (in m ² bvo)	45	0	-50	-101	-272	-347	-337	
medegebruik onderwijscapaciteit enke	0	0	0	0	0	0	0	
saldo (in m ² bvo)	45	0	-50	-101	-272	-347	-337	
Overige capaciteit	0	0	0	0	0	0	0	

NB: De school heeft op 1 oktober 2024 329 leerlingen.

Naast Antonius zijn er geen medegebruikers van de onderwijscapaciteit. Er is geen overige capaciteit binnen het gebouw.

De school verwacht op 1 oktober 2025 350 leerlingen te moeten huisvesten. De nieuwbouw is gebouwd voor 300 leerlingen en daarmee kampt de school met een huisvestingstekort.

Huisvestingsscenario

De Antonius ervaart in het nieuwe gebouw een blijvend ruimtetekort. Het nieuwe gebouw heeft bij oplevering al te maken met een tekort van 1 lokaal. Er geldt een aannamestop.

In de prioritering van de gemeenteraad is voorrang gegeven aan de vervangende nieuwbouw van de scholen in de kern Klein-Zundert en daarna komt de kern Zundert. Ondanks de aannamestop en vanwege woningbouwontwikkeling stijgt het aantal leerlingen van de Antonius. Dit vraagt om een aanvullende huisvestingsmaatregel. Echter, zodra de vervangende huisvesting in de kern Zundert gereed komt kan dat mogelijk ook nog invloed hebben op het leerlingenaantal van de Antonius. Gemeente en schoolbestuur vinden het verantwoord een tussentijdse oplossing ter overbrugging te organiseren en daarnaast de daadwerkelijke ontwikkeling van het leerlingenaantal aan te zien.

Op korte termijn zullen gemeente en schoolbestuur in gesprek gaan over tijdelijke huisvesting om de tijd te overbruggen tot aan de permanente uitbreiding zodat de leerlingengroei aangekeken kan worden. De Antonius komt in 2028 in aanmerking voor een permanente uitbreiding⁹.

⁹ Dit is het geval als de huidige situatie qua verdeling van leerlingen gelijk blijft. Het is raadzaam met het gereedkomen van de nieuwbouw KC Zundert te monitoren wat dit betekent voor de leerlingenaantallen en daarmee de noodzaak voor een permanente uitbreiding.

4.3.3 Kern: Wernhout

Jozefschool

De Jozefschool is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 2001. Het gebouw is nadien niet uitgebreid of gerenoveerd.

Schoolnaam:		Jozefschool						
Bouwjaar:		2001						
schoolbestuur:		SPOZ						
Medegebruikers:		Kober						
Brinnummer:	19U100	Oktober telling		prognose →				
jaar	2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040	
aantal leerlingen	164	165	168	167	169	165	165	
ruimtebehoefte (in m² bvo)	1.025	1.030	1.045	1.040	1.050	1.030	1.030	
beschikbare onderwijscapaciteit	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631	
saldo (in m² bvo)	606	601	586	591	581	601	601	
medegebruik onderwijscapaciteit enke	272	272	272	272	272	272	272	
saldo (in m² bvo)	334	329	314	319	309	329	329	
Overige capaciteit	0	0	0	0	0	0	0	

NB: De school heeft op 1 oktober 2024 172 leerlingen.

Naast de Jozefschool maakt ook Kober Kinderopvang gebruik van het gebouw op basis van enkelgebruik. Er is geen overige capaciteit binnen het gebouw.

Het klimaat wordt als onvoldoende beoordeeld.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van de Jozefschool wordt in stand gehouden waarbij een verduurzamingslag wordt gemaakt. In het voorgaande IHP is een denkrichting opgenomen om te investeren in verduurzaming van het gebouw om BENG te behalen¹⁰. Dit scenario wordt in dit IHP overgenomen maar wel verder in de tijd geschoven (volgend IHP; jaartal 2031) op initiatief van SPOZ zodat er ruimte vrij komt om te investeren in de scholen met een hogere urgentie.

¹⁰ Deze denkrichting blijft staan. Het betekent wel concreet dat de gemeenteraad nog het separate besluit moet nemen om de middelen voor BENG beschikbaar te stellen. Dat gebeurt niet automatisch met het vaststellen van het IHP.

4.3.4 Kern: Achtmaal

De Wegwijzer

De Wegwijzer is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 2015. Het gebouw is nadien niet uitgebreid of gerenoveerd. Het economisch claimrecht ligt bij Thuisvester daar het de eigenaar is van het gebouw.

Schoolnaam:		De Wegwijzer						
Bouwjaar:		2015						
schoolbestuur:		SPOZ						
Medegebruikers:								
Brinnummer:	'03NO00	Oktober telling		prognose →				
jaar	2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040	
aantal leerlingen	119	120	117	123	124	126	125	
ruimtebehoefte (in m² bvo)	799	804	789	819	824	834	829	
beschikbare onderwijscapaciteit	940	940	940	940	940	940	940	
saldo (in m² bvo)	141	136	151	121	116	106	111	
medegebruik onderwijscapaciteit enke	0	0	0	0	0	0	0	
saldo (in m² bvo)	141	136	151	121	116	106	111	
Overige capaciteit	0	0	0	0	0	0	0	

NB: De school heeft op 1 oktober 2024 118 leerlingen.

Naast De Wegwijzer zijn er geen medegebruikers van de onderwijscapaciteit. Er is geen overige capaciteit binnen het gebouw. De school maakt daarnaast gebruik van het gemeenschapshuis (schoolbieb).

De school ervaart onvoldoende buitenruimte te hebben. Er is onvoldoende ruimte rondom de school om dit uit te breiden, waardoor de school flexibel om dient te gaan met de ruimte.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van De Wegwijzer wordt in stand gehouden.

NB: De gemeente voert een verkenning uit om het gebouw te kopen. In 2025 zal hier een besluit over genomen worden.

4.3.5 Kern: Rijsbergen

St. Bavo

St. Bavo is onderdeel van kindcentrum de Plaetse. De school is een zogenaamde eigendomsschool¹¹. Het gebouw is gerealiseerd in 2017 en in 2021 uitgebreid met 2 lokalen.

Schoolnaam:	St. Bavo						
Bouwjaar	2017						
schoolbestuur:	SPOZ						
Medegebruikers:	Kober, consultatiebureau en logopedie						
Brinnummer:	17XT00	Oktobertelling	prognose →				
jaar	2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040
aantal leerlingen	416	428	432	440	451	448	437
ruimtebehoefte (in m ² bvo)	2.292	2.353	2.373	2.413	2.469	2.453	2.398
beschikbare onderwijscapaciteit	2.074	2.074	2.074	2.074	2.074	2.074	2.074
saldo (in m ² bvo)	-218	-279	-299	-339	-395	-379	-324
medegebruik onderwijscapaciteit enke	621	621	621	621	621	621	621
saldo (in m ² bvo)	-839	-900	-920	-960	-1.016	-1.000	-945
Overige capaciteit	345	345	345	345	345	345	345

NB: De school heeft op 1 oktober 2024 429 leerlingen.

Naast de St. Bavo maken ook kinderopvangorganisatie Kober en het consultatiebureau gebruik van ruimten binnen het kindcentrum.

Bouwkundig is rekening gehouden met een uitbreiding van 2 lokalen op de verdieping. Wegens het plaatsen van de luchtbehandelingskasten is dit niet meer mogelijk. Het perceel biedt ruimte voor uitbreiding.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van de St. Bavo wordt in stand gehouden en uitgebreid waarbij ook gekeken wordt om meer meters realiseren voor inclusiever onderwijs.

¹¹ Gemeente en schoolbestuur zijn in een samenwerkingsovereenkomst overeengekomen dat bij vervreemding gehandeld wordt conform de normaal geldende regels vanuit de WPO.

De Koperakker

De Koperakker is de enkel gevestigde speciaal onderwijsschool binnen de gemeente Zundert. De school is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1987. Het gebouw is nadien in 1992 uitgebreid met vier lokalen. Het gebouw is niet gerenoveerd. Het economisch eigendom ligt bij consortium van vastgoedontwikkelaars dat eigenaar is van het gebouw. De gemeente huurt het gebouw.

Schoolnaam:		De Koperakker						
Bouwjaar:	1987							
Schoolbestuur:	Koraal							
Medegebruikers:								
Brinnummer:	07WD00	Oktober telling	prognose →					
jaar	2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040	
aantal leerlingen	118	115	112	113	115	121	124	
ruimtebehoefte (in m ² bvo)	1.408	1.382	1.356	1.364	1.382	1.435	1.461	
beschikbare onderwijscapaciteit	1.490	1.490	1.490	1.490	1.490	1.490	1.490	
saldo (in m ² bvo)	82	108	134	126	108	55	29	
medegebruik onderwijscapaciteit enk	0	0	0	0	0	0	0	
saldo (in m ² bvo)	82	108	134	126	108	55	29	
Overige capaciteit	252	252	252	252	252	252	252	

Naast De Koperakker zijn er geen medegebruikers van de onderwijscapaciteit. Er is geen overige capaciteit binnen het gebouw.

Het schoolbestuur verwacht een stabiel leerlingenaantal van circa 120 leerlingen. Het verwacht echter ook een toenemend aantal leerlingen met een intensieve tot zeer intensieve ondersteuningsbehoefte waarmee het onzeker is of het gebouw passend blijft voor het onderwijs.

Het schoolbestuur is in samenwerking met Kober aan het verkennen of een vorm van specialistische opvang op deze locatie voor de leerlingen mogelijk is.

De verkeerssituatie is met de komst van het COA een aandachtspunt geworden wegens de sluiting van de eerdere aanrijdroute. Eerder liepen leerlingen over het terrein van het COA naar de school. Dat kan nu niet meer, dus moeten leerlingen nu te voet over de Montenslaan. De regeling van het taxivervoer gemeente Breda is aangepast, de reisafstand is groter geworden. Ouders moeten kinderen naar school brengen. Er zijn dus heel veel auto's. Gemeente en schoolbestuur zijn in gesprek voor een tijdelijke oplossing.

Huisvestingsscenario

Het huurcontract voor het gebouw van De Koperakker verloopt in 2027. Het is onduidelijk wat de eigenaar met het pand wil. Het huidig gebouw is gedateerd en komt in aanmerking voor een investering om tot toekomstbestendige huisvesting te komen. Hiervoor zijn meerdere denkrichtingen: (1) gemeente koopt het gebouw terug en renovatie is denkbaar of (2) er wordt gekeken naar vervangende nieuwbouw. In beide gevallen wordt de onveilige verkeerssituatie meegenomen in de verdere afweging. Hiervoor vindt nader onderzoek tussen de gemeente, schoolbestuur en consortium plaats.

5. Financiële kaders en werkwijze

Om de kwaliteit van de onderwijshuisvesting te waarborgen, investeren de gemeente en schoolbesturen vanuit een vast wettelijk kader in schoolgebouwen. Het bekostigen van de opgenomen ambities wordt in deze paragraaf vertaald naar (financiële) uitgangspunten die gehanteerd worden in dit IHP. Er wordt daarbij onderscheidt gemaakt tussen de investering van de gemeente en de investering vanuit het schoolbestuur. De genoemde investeringsbedragen zijn prijspeil januari 2024 en inclusief btw.

5.1 Uitgangspunten

In het visiedeel bij 'type maatregelen' is stilgestaan bij de verschillende scenario's die binnen dit IHP te onderscheiden zijn. Voor elk scenario is aangegeven wie de verantwoordelijkheid heeft voor het uitvoeren van het scenario en wat het bijbehorende budget is. De uitgangspunten die hieruit voortvloeien met betrekking tot het bepalen van de investeringen worden hieronder ter verduidelijking op een rij gezet.

Bij het bepalen van de investeringen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het realiseren van de duurzaamheidsambitie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en schoolbesturen als mogelijke bouwheren.
- De gemeente is vanuit wet- en regelgeving verantwoordelijk voor de bekostiging van BENG en overige voorschriften inzake verplichte energemaatregelen zoals aardgasloos bouwen bij nieuwbouw.
- De schoolbesturen dragen bij in de realisatie van onderwijsvoorzieningen via een bijdrage. Deze bijdrage moet per situatie worden bekeken in een businesscase. De bijdrage bestaat uit exploitatiegerichte investeringen met een redelijke terugverdientijd van vijftien jaar en die passen binnen het Onderwijsaccountsprotocol.
- Bij nieuwbouw wordt uitgegaan van een levensduur van 40 jaar.
- Bij renovatie wordt uitgegaan van ingrepen die de levensduur met 20 tot 40 jaar verlengen.

Kosten die niet zijn meegenomen in de berekeningen:

- kosten voor aankoop van grond en eventuele aanpassingen aan de infrastructuur/openbare ruimte;
- kosten voor grondsanering;
- kosten voor het verwijderen van tijdelijke huisvesting;
- contextuele factoren of locatie gebonden kosten;
- verhuiskosten;
- mogelijke kosten voor eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair;
- kosten en baten bij het eventueel afstoten van locaties en gebouwen.

Netcongestie

Ook in de gemeente Zundert is netcongestie aan de orde. Voor het lopende project in Klein-Zundert is een energieoplossing gekozen waarvoor geen grootverbruik aansluiting (GVA) nodig is in combinatie met een accupakket. Een kleinverbruik aansluiting met het accupakket voor de piekmomenten volstaat. De gemeente betaalt de initiële aanschaf. Het accupakket gaat ongeveer 15 tot 20 jaar mee. De toekomstige vervanging is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

Op basis van de voorliggende projecten die uit het IHP voortkomen is door de gemeente de taxatie gemaakt dat er geen GVA's meer nodig zijn. De oplossingsrichting voor Klein-Zundert is leidend. Voor de toekomstige projecten wordt een beperkt frictiebudget in de financiële doorrekening meegenomen.

5.2 Investerings schoolbesturen

In dit IHP is in gekozen voor zowel vernieuwbouw als nieuwbouw en met een hoger kwaliteitsniveau. Vanuit de gedachte dat zowel de schoolbesturen als de gemeente zich gezamenlijk inspannen om goede en adequate huisvesting te realiseren, elk vanuit zijn en haar eigen verantwoordelijkheid, is het ook logisch dat beiden naar draagkracht bijdragen aan de gewenste investeringen en maatregelen. Ieder met in achtname van de wettelijke mogelijkheden.

Over de mate van financiële inbreng van beide partijen zullen, mede in het kader van de alternatieve/innovatieve financiering, nog nadere afspraken met elkaar worden gemaakt. Daarover is thans geen uitwerking opgenomen. Door de bundeling van geldstromen ontstaat een optimale impuls voor de onderwijshuisvesting.

Met deze aannames en afspraken spreken gemeente en schoolbesturen naar elkaar de zekerheid uit over de toekomstige maatregelen, ook voor de verre toekomstige periode.

5.3 Totale investering IHP

Op basis van de huisvestingsscenario's, zoals deze in het rapport staan beschreven, bedraagt de investering voor gemeente Zundert **€ 15.600.000, =** inclusief tijdelijke huisvesting (prijspeil 2024) op basis van de eerder genoemde uitgangspunten op het gebied van (ver)nieuwbouw en renovatie en exclusief de investeringen van lopende projecten. In het uiteindelijke politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces rond het IHP moet blijken in welk tempo de gemeente Zundert in staat is de benodigde investeringen te plegen. In paragraaf 5.4 is de onderbouwde fasering opgenomen. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat wanneer een gemeente investeringen in onderwijshuisvesting temporeert, het schoolbestuur verplicht wordt om langere tijd in bestaande oude gebouwen te blijven investeren vanuit hun exploitatietak. Daarmee wordt maatschappelijk geld ingezet dat niet optimaal tot haar recht komt.

5.4 Fasering

Hieronder is de gewenste fasering van de investeringen voortkomend uit het IHP Zundert weergegeven:

School	Huisvestingsscenario	Realisatiejaar
Antonius	Tijdelijke uitbreiding	2025
St. Bavo	Permanente uitbreiding	2026
De Koperakker	Nieuwbouw	2027
Antonius	Permanente uitbreiding	2028
Zonnebloem	Vervangende nieuwbouw	2029
St. Annaschool	(in voorbereidingsfase)	
Jozefschool	Verduurzamen naar BENG	2031

Fasering van projecten buiten de scope van 16 jaar:

- 2041: Jozefschool met levensduurverlengende renovatie;
- 2045: Mencia Sandrode met levensduurverlengende renovatie;
- 2055: De Wegwijzer met levensduurverlengende renovatie;
- 2057: St. Bavo met levensduurverlengende renovatie.

5.5 Lopende projecten

Er zijn al lopende projecten gaande binnen de gemeente Zundert, waar ook al budget voor gereserveerd is en daarom buiten het IHP vallen.

- KC Zundert nieuwbouw (oplevering augustus 2029)

5.6 Stopjaren

Hieronder is voor de verschillende scholen het indicatieve stopjaar opgenomen. Dit kunnen schoolbesturen gebruiken als indicatie voor het opstellen van meerjaren onderhoudsplannen. Aan de jaren kunnen geen rechten worden ontleend, dat ook daadwerkelijk in dat jaar een nieuwe huisvestingsinvestering aan de orde gaat zijn. Gemeente en schoolbesturen hebben we de verplichting om daarover met elkaar in gesprek te gaan en blijven.

Indicatieve stopjaren:

▪ Jozefschool:	2041
▪ Mencia Sandrode:	2045
▪ De Wegwijzer:	2055
▪ St. Bavo:	2057
▪ Antonius (na nieuwbouw):	2065
▪ De Koperakker (na nieuwbouw):	2067
▪ KC Zundert	2069

6. Slotsom en werkafspraken

6.1 Slotsom

Het voorliggende IHP is met een nauwgezet proces en in constructief overleg met gemeente, schoolbesturen en kindpartners tot stand gekomen. De gezamenlijke visie geeft een helder perspectief voor de huisvesting van onderwijsvoorzieningen en kinderopvangvoorzieningen in de gemeente Zundert. Deze visie bevat tevens concrete spelregels voor de uitvoering van de plannen in het IHP. Met de invoering van dit IHP worden daarnaast de grootste knelpunten in de huisvesting opgelost.

6.2 Aanbevelingen

Onze aanbevelingen zijn onderverdeeld in twee categorieën: (1) aanbevelingen voor het proces en (2) aanbevelingen voor de realisatie van projecten in het IHP.

Proces

- Voer om de vier jaar een actualisatie uit van het IHP. Maak daarbij duidelijke procesafspraken.
- Stel om de twee jaar een leerlingenprognose op en monitor vraag en aanbod (ruimtebehoefte en capaciteit).
- Houd ieder jaar een constructief overleg tussen gemeente, schoolbesturen en kinderopvang over de ontwikkelingen binnen gemeente Zundert. Op basis van de werkelijke leerlingentellingen kunnen de gevolgen op de onderwiscapaciteit en een mogelijk ruimtetekort tijdig ondervangen worden.
- Blijf gezamenlijk werken aan de nadere uitwerking van de duurzaamheidsambities voor de kindvoorzieningen in het IHP waarbij de landelijke ontwikkelingen nauwgezet gevolgd worden.
- Schoolbesturen stellen tweejaarlijks een duurzaam MJOP op.

- Houd de ontwikkelingen rondom de stelselwijziging kinderopvang en de daaruit voortkomende vraag nauwgezet in de gaten. Ga indien nodig met elkaar in gesprek en actualiseer het IHP op de huisvesting voor kinderopvang eerder als dat nodig blijkt.
- Bespreek gedurende de uitvoeringstermijn van het IHP regelmatig (bijvoorbeeld 2x per jaar) de voortgang, waarbij ook nadrukkelijk het leren van elkaar en elkaars projecten aan de orde komt.

Realisatie projecten in het IHP

- Stel een uitvoeringsprogramma op waarin staat omschreven welke stappen dienen te worden gezet, wie welke rol daarin heeft en welke (detail)planning wordt aangehouden. Het uitvoeringsprogramma en de voortgang van de realisatie van het huisvestingsplan dienen jaarlijks terugkerend tussen de gemeente en het schoolbestuur (en kinderopvangorganisatie) te worden besproken.
- Stel een Plan van Aanpak op voor het hergebruik of de herontwikkeling van, op termijn, vrijvallende locaties.
- De realisatie van het huisvestingsplan heeft impact op een groot aantal leerlingen, ouders en bewoners. Communiceer gezamenlijk (gemeente, schoolbestuur en kinderopvangorganisaties) over de plannen en de planning.

ICS

ADVISEURS

Colofon

Datum: 3 december 2024
Auteur(s): Onno Damen, Tijmen Bruil en
Florine Meijering

info@icsadviseurs.nl
088 - 235 04 27

